

Ustalenie odpowiedzialności członków zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w kontekście przesłanek odpowiedzialności opisanej w art. 299 KSH

Członkowie zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością ponoszą solidarną odpowiedzialność za zobowiązania spółki, w sytuacji gdy wcześniejsza egzekucja wobec spółki okaże się bezskuteczna.

O wspomnianej odpowiedzialności osób zarządzających spółką przesądza art. 299 KSH,

który umożliwia jednak uniknięcie wskazanej powyżej odpowiedzialności za zobowiązania spółki pod pewnymi warunkami. Aby uwolnić się od odpowiedzialności członek zarządu zobowiązany jest wykazać, że: (I) we właściwym czasie złożony został wniosek o ogłoszenie upadłości lub wszczęto postępowanie układowe bądź restrukturyzacyjne, albo że (II) pomimo nie wykonania tych czynności nie ponosi on za to winy, albo że (III) wierzyciel nie poniósł szkody pomimo niezłożenia wniosku o ogłoszenie upadłości lub niewszczęcia postępowania układowego bądź restrukturyzacyjnego. Ustalenie materializacji chociażby jednej z w/w przesłanek eskulpacyjnych zwalnia członka zarządu od odpowiedzialności, o której w art. 299 KSH. Nierzadko możliwe jest to wyłącznie po przeprowadzeniu dowodu z opinii biegłego sądowego, bowiem precyzyjne ustalenie momentu niewypłacalności, a także oszacowanie ewentualnej szkody wierzycielskiej, wymagają wiadomości specjalnych.

W III 2018 roku, na zlecenie Sądu Okręgowego, biegły sądowy Marcin Kubiczek wydał opinię sądową, mającą na celu ustalenie okoliczności kluczowych dla rozpatrywanej przez Sąd sprawy, z punktu widzenia ewentualnej odpowiedzialności pozwanych członków zarządu spółki w kontekście art. 299 KSH. W szczególności biegły został poproszony o ustalenie (I) czy i kiedy wystąpiły przesłanki do złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości spółki, (II) w jakim okresie spółka zaprzestała regulowania na bieżąco swoich zobowiązań wobec wierzycieli oraz czy nastąpiło to w chwili, w której funkcję członka zarządu pełnił pozwany, a także (III), czy w przypadku w którym wniosek o ogłoszenie upadłości złożony byłby w dopuszczalnym

terminie - nastąpiłoby zaspokojenie długu powódki w całości, bądź też w części, a wówczas do jakiej kwoty.

Biegły sądowy udzielił odpowiedzi na powyższe pytania, przedstawiając bogaty materiał badawczy, zarówno w obszarze płynnościowej, jak i majątkowej przesłanki niewypłacalności. W szczególności biegły precyzyjnie określił dzień, w którym zarząd spółki winien powziąć wiedzę o powstaniu konieczności złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości spółki, tj. obowiązku nałożonego na członków zarządu na mocy art. 21 PU w związku z art. 11 PU.

Wypełniając dyspozycję Sądu, biegły dokładnie określił również wysokość dochodzonej przez powoda wierzytelności oraz moment jej powstania. Z uwagi na fakt, iż wierzytelność powstała już po zmaterializowaniu się przesłanek obligujących członków zarządu do złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości (opisanych w art. 11 PU), biegły zaniechał ustalania wysokości wyrządzonej szkody, ponieważ – jak wynika z utrwalonego orzecznictwa – w takiej sytuacji cała dochodzona przez powoda wierzytelność stanowiła jednocześnie poniesioną przez niego szkodę.

Oceniając walor dowodowy opinii sporządzonej przez biegłego w niniejszej sprawie, warto pamiętać, iż Sąd nie posiada wiadomości specjalnych umożliwiających kompleksową i wyczerpującą ocenę sytuacji finansowo-ekonomicznej dłużnej spółki z o.o. dla celów postępowania z art. 299 KSH. Stałą praktyką w takich sprawach pozostaje zatem angażowanie biegłego sądowego posiadającego wiadomości specjalne z zakresu badania niewypłacalności, a często również biegłych prywatnych.

Kancelaria MARCIN KUBICZEK posiada bogate doświadczenie w sprawach z art. 299 KSH oraz 116 OrPod, a także 586 KSH, sporządzając opinie eksperckie dla członków zarządu podmiotów z różnych branż, a także dla Sądów w postępowaniach cywilnych.

Bartosz Sokół

Prawnik. Partner Kancelarii MARCIN KUBICZEK.

